



Provoz dětské skupiny

Případová studie č. 14

Září 2022

Zpracovatel
Ernst & Young, s.r.o.

1. Vstupní analýza

Tato případová studie je zpracována coby součást Závěrečné evaluace Operačního programu Praha – pól růstu ČR (dále „OP PPR“). Případová studie detailně analyzuje **projekt¹ Dětská skupina Zvonek** (dále „DS Zvonek“), který byl pro případovou studii vybrán EY a schválen Zadavatelem. Jedná se o projekt podporující zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti. Projekt byl realizován v rámci SC 4.3 Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti OP PPR. Aktivita se zaměřuje na podporu provozu dětských skupin, tedy na úhradu personálních a dalších provozních nákladů.

Při vyhodnocení efektů intervencí v této aktivitě jsme se zaměřili na udržitelnost výsledků intervencí a jejich efektů jak pro osoby z cílových skupin, tak podmínky pro tuto udržitelnost po skončení financování aktivit z OP PPR.

V souladu s Teorií změny jsme ověřili Mechanismus příležitosti, kdy by finanční a kapacitní dostupnost služeb péče o děti měla uvolňovat časové kapacity rodičů a vytvářet tak prostor pro výkon zaměstnání a ekonomickou aktivitu (zejména u žen, respektive u pečujícího rodiče).

¹ Pojem projekt je pro potřeby této případové studie používán souhrnně pro označení tří na sebe navazujících projektů realizátora.



2. Abstrakt

Projekt Dětská skupina Zvonek

CÍL: rozšíření služeb péče o dítě v místě realizace, a tím podpořit dřívější návrat rodičů do práce.

36 měsíců – 6 fází, od 1.10.2017 – 30.9.2020

24 měsíců – provozní fáze, 1. 10. 2020 do 30.9. 2022 (navazující projekt)

CÍLOVÉ SKUPINY:



Rodiče dětí od 2 let (zaměstnanci Magistrátu HMP)
Děti od 2 let
Odborní pracovníci a další pracovníci zařízení

STAV

nedostatečná kapacita předškolních zařízení na území hl. m. Prahy a zvyšující se poptávka rodičů

VÝSTUP

zařízení poskytující péči o děti od 2 let s kapacitou 12 míst

VÝSLEDEK

dřívější návrat pečujících rodičů do zaměstnání a udržení jejich ekonomické aktivity

FAKTORY ÚSPĚCHU

Stabilní instituce stojící za fungováním dětské skupiny

Zainteresovaní a motivovaní zaměstnanci DS i díky HPP

Snadná dostupnost zařízení pro zaměstnance magistrátu

Nízké náklady pro pečující rodiče



Nedostatečná kapacita předškolních zařízení na území hl. m. Prahy

Projekt Dětská skupina Zvonek reagoval na nedostatečnou kapacitu předškolních zařízení na území hlavního města Prahy. Cílem projektu bylo vytvořit dětskou skupinu s kapacitou 12 míst, a tím podpořit dřívější návrat rodičů do práce. V konečném důsledku měl projekt přispět ke zmírnění finančně náročného období v době rodičovské dovolené a ohrožení zaměstnanosti (zejména) žen na rodičovské dovolené.



Rezervační systém umožňuje krytí poptávky převažující kapacity zařízení

Pro přihlašování dětí do docházky funguje rezervační systém. Počet aktivních smluv o zajištění péče o dítě dlouhodobě převyšuje počet míst v dětské skupině, ale vzhledem k docházkovému systému se dlouhodobě daří vykrytí potřeby rodičů.



Zdroje byly využity efektivně i během krizového období za pandemie

Krizovým obdobím pro provoz dětské skupiny bylo především období pandemie. I přes všechna svá omezení bylo využito efektivně, a to k rozvoji zaměstnanců, koncepční tvorbě další náplně provozu a zavedení online výuky.



3. Popis projektu

Projekt reagoval na nedostatek cenově přijatelných a kvalitních zařízení péče o děti předškolního věku na území hlavního města Prahy. Nedostatek těchto služeb je významnou bariérou ve vztahu ke sladění pracovního, soukromého a rodinného života. V dlouhodobém horizontu může tento nedostatek ovlivňovat míru zaměstnanosti pečujícího rodiče v období péče o děti předškolního věku, ale také v období po dovršení školního věku, kdy se část pečujících rodičů již trvale nevrátí na trh práce.

Konkrétně projekt reagoval na zvyšující se poptávku cílové skupiny – rodičů (zaměstnanců) Magistrátu hlavního města Prahy – po firemním zařízení poskytujícím péči o děti od 2 let, a to především z důvodu nedostatku kapacit nebo cenové nedostupnosti těchto služeb v hlavním městě.

Cílem projektu tak bylo rozšíření služeb péče o dítě v místě realizace a zlepšení podmínek pro rychlejší návrat do práce po rodičovské dovolené. Prostředkem naplnění cíle mělo být vybudování zařízení pro péči o děti předškolního věku.

Očekávaným výsledkem projektu měla být podpora nejméně 12 rodičů (zaměstnanců) Magistrátu hlavního města Prahy. Výstupem projektu měl být vznik zařízení, které bude poskytovat péči o děti od 2 let věku do věku zahájení povinné školní docházky s kapacitou 12 míst. Provoz zařízení měl být zajišťován celoročně s denním režimem v provozní době tak, aby v maximální míře vyhovoval rodičům a jejich pracovní době.



První z projektů Dětské skupiny Zvonek trval 36 měsíců a zahrnoval celkem 6 fází, od 1.10.2017 – 30.9.2020, přičemž na první fázi vybudování zařízení navazovalo 5 fází provozu po 6 měsících. Navazující projekt byl realizován od 1.10.2020 do 30.9.2022 a v současnosti je realizován třetí projekt, jehož předpokládaná doba realizace je od 1.10.2022 do 30.9.2023. Konkrétní výsledky těchto projektů je často těžké reálně oddělit, proto v textu níže reflektujeme i některé aktivity navazujících projektů. Souběžně s dětskou skupinou Zvonek funguje i druhá dětská skupina Magistrátu hlavního města Prahy Klíček, tyto dětské skupiny využívají částečně stejné prostory.

“ V současné době je v provozu ještě další dětská skupina s názvem Klíček s kapacitou 12 míst. V roce 2023 se plánuje otevření dalších tří dětských skupin. Zájem o umístění dětí je značný, a to nejen z řad zaměstnanců-rodičů Magistrátu hl. m. Prahy. Zájem o umístění dětí již vyjádřili i zastupitelé hl. m. Prahy a o sdílení míst má zájem Městská policie hl. m. Prahy. Odborníci z řad zaměstnanců-prarodičů Magistrátu hl. m. Prahy by této službě také rádi využili, nemuseli by předčasně odcházet do důchodu z důvodu péče o vnoučata. [vedení DS] ”

4. Charakteristika realizátora projektu a motivace k realizaci projektu

Realizátorem projektu bylo Hlavní město Praha, motivací k realizaci projektu byla zvyšující se poptávka zaměstnanců (cílové skupiny) po firemním zařízení poskytujícím péči o děti od 2 let, respektive pro děti v předškolním věku. Počet zaměstnanců MHMP dosáhl v roce



2017 počtu 2 091 a vzhledem k demografickému složení lze předpokládat, že až 60 % zaměstnanců, tj. 1 255 zaměstnanců by mohlo spadat do kategorie rodičů s dětmi v předškolním věku. Jedná se však pouze o odhad a podíl rodičů na počtu zaměstnanců může být ve skutečnosti odlišný. Z dlouhodobého hlediska se podle dostupných statistik až 25 % dětí nepodaří umístit na vybranou mateřskou školu a 6 % dětí není dokonce přijato na žádnou. Tento stav byl v Praze navíc umocněn tím, že v roce 2017 připadalo na jednu mateřskou školu 104 dětí, zatímco průměr ČR byl 70. Mateřské školy v Praze, spolu s těmi ve Středočeském kraji, také vykazovaly největší naplněnost těchto zařízení.

Zvýšená poptávka zaměstnanců tak souvisela s nedostatečnými kapacitami standardních zařízení předškolní péče na území hlavního města Prahy. V případě soukromých zařízení pak zaměstnanci hodnotili cenu za službu jako příliš vysokou. Všichni 3 rodiče, s nimiž byl veden rozhovor, uvedli, že placení soukromé školky by mělo významný dopad na rodinné finance. Motivace pečujícího rodiče k návratu do zaměstnání by se v případě využití soukromého zařízení zásadně nezvyšovala.

Vytvoření dětské skupiny bylo dlouhodobým záměrem realizátora projektu, poptávka zaměstnanců po obdobné službě dlouhodobě stoupala. Realizátor obdobné zařízení viděl v zahraničí, což zvýšilo jeho motivaci projekt realizovat. Po zvážení možností financovat zřízení zařízení tohoto typu pro zaměstnance Magistrátu hlavního města Prahy využil realizátor příležitosti v podobě Operačního programu Praha – pól růstu ČR jako jediné možnosti získat externí prostředky na chod dětské skupiny.

5. Výsledky projektu a faktory jeho úspěchu

Dětská skupina byla plánovaná s kapacitou 12 dětí, což se v rámci realizace povedlo naplnit. Očekávaným výsledkem pak bylo **podpoření alespoň 12 rodičů**, celkový počet podpořených rodičů však tuto hranici vysoce přesáhl. Pouze k 31. 8. 2022 bylo aktivních 55 smluv (což představuje 55 podpořených rodičů). Za celou dobu provozu dětské skupiny byl počet ještě vyšší a dosáhl hodnoty 158 podpořených rodičů. Dětská skupina byla vybudována v prostorách bývalého městského bytu, nedaleko od budovy magistrátu.

V běžném provozu tuto skupinu navštěvuje průměrně 8 dětí denně. Díky aktivnímu využívání rezervačního systému je možná fluktuace dětí i během dne. Díky tomu např. v průběhu měsíce srpna roku 2022 využilo toto zařízení celkem 31 dětí. Flexibilita je navíc umocněna možností umístit své dítě jak do DS Zvonek, tak do DS Klíček, neboť rodiče mají uzavřenou smlouvu vždy s oběma skupinami současně. V současné době má DS Zvonek aktivních 55 smluv o zajištění péče o dítě. Rodiče tak využívají dětskou skupinu jak pro pravidelné umístění dětí, tak pro nepravidelné umístění, například při sníženém úvazku pečující osoby, či při náhlém výpadku pečující osoby, např. z důvodu nemoci. Vzhledem k faktu, že existuje přebytek poptávky, vznikl v rezervačním systému statut náhradníka. Tento princip umožňuje efektivní využívání kapacity dětské skupiny.



Rodiče hodnotí služby dětské skupiny velmi kladně, především co se týká obsahové náplně a vybavenosti dětské skupiny. V porovnání se standardním předškolním zařízením rodiče vyzdvihují především pestrou a edukativní náplň denního programu a přístup k rodičům, jelikož jsou pravidelně a v předstihu informováni o plánovaných aktivitách. Pestrost obsahové náplně je mimo jiné pozitivním důsledkem zřízení DS v bytovém prostoru.



Přestože na počátku realizace projektu vnímal realizátor tento fakt jako určité riziko, ukázalo se, že nedostatek prostoru uvnitř dětské skupiny a umístění v centru Prahy může být naopak výhodou. Zatímco standardizované zařízení předškolního vzdělávání (mateřské školy) jsou vybavené zahradou a dětským hřištěm, DS Zvonek je zřízena v bytovém prostoru a je tak nucena realizovat aktivity pro děti mimo malé prostory a vytváří tak zajímavý a pestrý program pro umístěné děti. Při rozhovoru s vedoucí dětské skupiny vyplynulo, že v rámci provozu DS se jedná spíše o nadstandardní aktivity, které nejsou typické pro všechny DS.

Podle rodičů, jenž byli respondenty řízeného rozhovoru, umožnilo využití služeb DS dřívější návrat rodičů do zaměstnání.

“ Zvonek měl velký vliv na to, že jsme se s manželkou mohli vrátit do práce. Podělili jsme se totiž o rodičovskou spravedlivě. Kdyby tady dětská skupina nebyla, byl by návrat do práce velmi omezený, pokud by to vůbec šlo. Asi bych minimálně já musel zvažovat změnu zaměstnání. [rodič] ”

Rodiče preferovali dětskou skupinu před alternativami, a to především díky snadné dostupnosti tohoto zařízení pro zaměstnance magistrátu a nízkým nákladům.² Někteří rodiče byli se službou spokojeni a využívali ji nepravidelně i v případě, kdy již dítě navštěvovalo povinný poslední ročník předškolní docházky v mateřské škole. Z rozhovorů vyzněla ochota rodičů využívat DS i v případě částečného zpoplatnění v řádu nižších tisíců korun za dítě měsíčně. Oceňovanou výhodou DS je také její provoz v době hlavních letních prázdnin, kdy jsou mateřské školy zavřené a rodiče jsou nuceni hledat alternativy pro umístění svých dětí.



Jedním z klíčových faktorů úspěchu je realizátor projektu, kterým je Magistrát hlavního města Praha. Existuje silný předpoklad pokračování činnosti dětské skupiny i po ukončení financování z projektu/ů, a to při nezměněné kapacitě.

Pečujícím osobám je nabídnuta smlouva na hlavní pracovní poměr na dobu neurčitou se zkušební dobou 3 měsíce. Pracovní poměr je nejen z pohledu pracovního práva, ale také z pohledu sociálních a ekonomických jistot velkou výhodou pro pečující osoby. To se projevuje v nižší fluktuaci těchto osob v případě Dětské skupiny Zvonek v porovnání s jinými dětskými skupinami.³

“ Naší výhodou je, že můžeme nabídnout hlavní pracovní poměr se všemi výhodami zaměstnance magistrátu. To je naše konkurenční výhoda, protože sehnat dobrou chůvu a udržet ji je docela problém. [vedení DS] ”

² Rodiče platí pravidelně jen příspěvek na stravování, neexistuje žádný poplatek za umístění dítěte.

³ Většina dětských skupin nabízí pracovní poměr pro pečující osoby na DPP nebo DPČ.



Dalším faktorem úspěchu je vedoucí dětské skupiny, která je od roku 1993 zaměstnankyní Magistrátu hlavního města Prahy. Na tuto pozici byla vybrána z důvodu zkušenosti práce s dětmi ve volném čase. Pozitivní přístup a aktivitu v této mimopracovní činnosti pak přenesla do reálného fungování dětské skupiny, což se odráží především v obsahové náplni.

K bezproblémovému chodu DS přispěla také realizace projektu prostřednictvím OP PRR zjednodušenou metodou vykazování s využitím jednotkových nákladů.

Období pandemie vzhledem k zavedeným vládním opatřením bylo respondenty hodnoceno jako krizové. Dětská skupina, i přes uzavřené prostory, vyvíjela činnost v období pandemie. Dva dny v týdnu byla pro děti připravena online výuka, ve zbylém čase byla rodičům k dispozici kreativní a edukativní videa. Pečující osoby v dobách pandemie připravovaly program na online výuku (včetně videí), harmonogram na budoucí měsíce a zároveň se účastnily vzdělávací kurzů na různá témata za využití portálu Ministerstva práce a sociálních věcí.



Dle proklamací vedoucí DS, je s jejich činností Magistrát hlavního města Prahy natolik spokojen, že se předpokládá další pokračování provozu, a to i za předpokladu, že by Magistrát hlavního města Prahy nemohl využít financování prostřednictvím OP a musel by zajistit financování z vlastních zdrojů a příspěvku na provoz dětské skupiny ze státního rozpočtu v souladu se zákonem o dětských skupinách. Projekt tak má velký předpoklad udržitelnosti i po ukončení financování z prostředků OP PRR.



Informace o EY

EY je předním celosvětovým poskytovatelem odborných poradenských služeb v oblasti auditu, daní, transakčního a podnikového poradenství. Znalost problematiky a kvalita služeb, které poskytujeme, přispívají k posilování důvěry v kapitálové trhy i v ekonomiky celého světa. Výjimečný lidský a odborný potenciál nám umožňuje hrát významnou roli při vytváření lepšího prostředí pro naše zaměstnance, klienty i pro širší společnost.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právníkou osobou. Ernst & Young Global Limited, britská společnost s ručením omezeným garancí, služby klientům neposkytuje. Pro podrobnější informace o naší organizaci navštivte prosím naše webové stránky ey.com.

© 2020 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. | E & Y Valuations s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

ey.com